PRAMÍNEK

Č. 20 | INFORMACÍ Z BAČALEK A LIČNA | 12/2011

VÁNOČNÍ PŘÁNÍ

Jít po rovné cestě

„Šla do Betléma rovná cesta,
zářila hvězda, všechno bylo prosté.“

Jak silná je myšlenka ve verších Karla Tomana věnovaných měsíci prosinci. Smysl celého lidského bytí, vzdálený a přitom blízký, jen mu vyjít vstříc správným směrem. Na mém adventním věnci, tradičně požehnaném v libáňském kostelíku, už plápolají tři svíce. Ještě poslední zbývá, aby uzavřela kruh, symbol jednoty a pospolitosti. Ještě jedna zbývá, aby jejich světlo v plné síle rozptýlilo tmu a temnotu. Ať jsme nebo nejsme věřící, všichni prožíváme v období adventu zvláštní napětí, pocity očekávání nepoznaného a přitom známého. Hřejivé teplo svící rozehřívá i naše duše, nacházíme odvahu být sami k sobě otevřenější a upřímnější a nebát se v tom překotném celoročním tempu alespoň na chvilku zastavit a zamyslet se, jak jsme právě končící rok prožili, co přinesl i odnesl. Spoustu věcí jsme už zapomněli. V myslích zůstaly jen ty hodně radostné nebo hodně bolestné chvíle. Záleží na tom, z jakého úhlu pohledu na tu kterou událost pohlížíme. Zda je naše životní pouť cesta pouští, na které čas od času najdeme tišící a životadárnou oázu, nebo jdeme svěží zelenou cestou, na které čas od času musíme překonat tu větší tu menší překážku. Možná máme pocit, že je někdy kamenů na cestě víc než oáz v poušti. Zkusme na chvíli opustit dimenzi teď a tady. Z pohledu celého dlouhého lidského života nebo celé lidské existence je naše cesta prosta překážek, směřuje-li za správnou hvězdou. Takovou, v jejíž záři není místo pro závist, nenávist a lež. Jít za hvězdou po rovné cestě není někdy jednoduché, ale určitě velmi prosté.

Přeju Vám, milí spoluobčané a čtenáři Pramínku, vskutku klidné sváteční dny a v roce 2012 jasné světlo na všech vašich cestách.

Pavla Kaprasová

OBSAH TOHOTO ČÍSLA:

VÁNOČNÍ PŘÁNÍ	str. 1
AKTUÁLNĚ Z ÚŘADOVNY	
Územní plán, Kácení dřevin rostoucích mimo les,	str. 2
Korunky z krajského „prasátka“	str. 2
Rodáci v plenkách	str. 3
Parta HIC, nebojí se vlka nic,	str. 3
Schvalujeme rozpočet na rok 2012	str. 3
Výber vodného za 4. čtvrtletí 2011	str. 3
ROK 2011 VE ZKRATCE	str. 3 - 4
Báseň Podzime neodcházej	str. 4
Máte pole? Zvyšte nájem!	str. 4
MŮJ SOUSED – VESNICKÝ BALÍK	str. 5
VÁNOČNÍ ZDOBENÍ	str. 5
SOUSEDSKÉ ADVENTNÍ POSEZENÍ	str. 5
Z BABIČČINA RECEPTÁŘE - Aninky	str. 5
MOJE PRVNÍ POPELKA	str. 6
VZPOMÍNKA NA VÁNOCE ROKU 1942	str. 6
Oldřiška Hrabáková - Varhanová.	
NAPSALI JSTE NÁM	
Byl listopad svátek sv. Kateřiny.	
J. Hazdrová	str. 7
Okénko Milana Vojtíška /Vojty/	str. 7
Poselství skrytá v půdě našeho okolí – 5. část	str. 8
ZAHRADA V ZIMĚ	str. 9
POZVÁNKY	str. 9
SPOLEČENSKÁ KRONIKA	str. 9
BYL TU MIKULÁŠ I S ČERTEM	str. 10
K VÁNOČNÍMU STROMU PATŘÍ KOLEDY, ZVONĚNÍ A DÁRKY	str. 10
Báseň Sváteční	str. 10

AKTUÁLNĚ Z ÚŘADOVNY

Územní plán

Jak jsme již informovali v minulém čísle Pramínku, měli občané možnost podat své návrhy na zpracování územního plánu obce do 30. 11. 2011. Celkem se sešlo 15 návrhů občanů. Na schůzce se zástupci zpracovatele - firmou Regio, projekční kancelář s.r.o. jsme se mohli seznámit s prvotním zákresem skutečného stavu obou našich katastrů, který vznikl zpracováním mapových podkladů od geologů, archeologů, vojáků, hydrologů, ekologů, památkářů – zkrátka všech, kteří mají k plánu co říci. Nyní se všechny požadavky zapracují do jeho **zadání, který bychom měli obdržet a projednat v průběhu ledna 2012.**

Kácení dřevin rostoucích mimo les

Dne 2. 12. 2011 pořádal KHK pro pracovníky obecních úřadů seminář na velmi zajímavé téma – Kácení dřevin rostoucích mimo les. Ještě nikdy jsem na žádném školení nezažila tolik účastníků jako nyní. Očekávali jsme všichni tradiční nezáživné školení o žádostech, rozhodnutích a administrativě. A všichni jsme byli mile překvapeni, když se náš přednášející Ing. Jaroslav Kolařík, Ph.D., pedagog na brněnské univerzitě, se zápalem rozpovídal kráse stromů, o tom, jak poznáme, který strom je zdravý, který nemocný, který se při větru rozštípne, proč a jak se má vést evidence stromů. Především ale vyzdvihl význam stromů pro náš život. Patří k našemu žití stejně jako voda, stejně jako vzduch, který dýcháme. Proto by mělo být naším prioritním cílem stromy chránit a vysazovat (odborně). Není možné naše snažení upřít jen na okamžitý efekt, okamžitý zisk. Život stromu je dlouhá pouť napříč mnoha generacemi. Péčí o stromy dnes vytváříme životní podmínky lidem za 100 – 200 let. Proto v žádném případě nemohou být důvodem pro pokácení stromu skutečnosti jako opad listů či plodů, tvrzení, že jsou stromy přestárlé, že stromy stíní TV signálu nebo že jsou příliš velké. Na tyto možné nepříjemnosti mysleme už při zakládání našich zahrad, abychom pak nemuseli o pokácení dřevin žádat. Podrobné informace, jak a kdy žádat o povolení pokácet strom, najdete na našich webových stránkách, nyní jen ve stručnosti. Problematiku kácení stromů řeší **zákon č. 114/1992 Sb. Žádost o pokácení podává** na předepsaném tiskopise **vždy pouze vlastník stromu,** a to v případě, že **strom, který se má kácet, má ve výšce 130 cm nad zemí obvod kmene větší než 80 cm.** Pokud strom tyto parametry ještě nedosahuje, povolení od obecního úřadu nepotřebujete. **Povolení také nepotřebujete** v případě, že kácíte porosty ovocných stromů s tím, že tyto porosty budete obnovovat, dále při tzv. „výchovné“ probírce, při údržbě břehových porostů při správě vodních toků, při odstraňování větvoví a stromů v ochranném pásmu elektrického vedení nebo keřových porostů v rozsahu do 40 m^2. To, že nemusíte žádat, ale neznamená, že nemusíte **oznamovat.** Je povinností majitele stromu nebo porostu, který hodlá pokácet strom nebo plochu keřů nedosahujících výše uvedených parametrů, aby **do 15 dní před kácením** tuto skutečnost obecnímu úřadu oznámil a uvedl stejné náležitosti jako v žádosti (zejména druh, počet, rozměry a číslo parcely, kde se dřeviny nacházejí). **Bez povolení** lze také pokácet dřeviny, **když je stavem dřevin zřejmě a bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo hrozí škody na majetku značného rozsahu,** tzn. polomy, vývraty atd. V těchto případech je povinností majitele do 15 dní pokácení oznámit ex post, neboli až po odstranění nebezpečí..

V případě, kdy dřeviny přesahují výše uvedené parametry (80 cm průměr na 130 cm výšky), je vlastník stromu povinen žádost podat a vyčkat rozhodnutí obecního úřadu (s kulatým razítkem), že obecní úřad pokácení povoluje.

Stromy se kácí zpravidla v období **vegetačního klidu (1. 10. – 31. 3.),** zejména také s ohledem na hnízdící ptactvo. **Obecní úřad má právo ve svém rozhodnutí uložit žadateli zajistit přiměřenou náhradní výsadbu + následnou péči** o nově vysazené dřeviny po dobu 5 let (tj. zajištění odborného řezu, ochranu proti okusu, přihnojování**) nebo kompenzaci ekologické újmy, tj. finanční náhradu** do rozpočtu obce za odstraněný strom ve výši, která je dána metodikou pro oceňování dřevin.

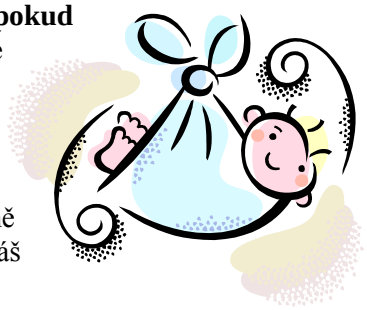
Sami vidíte, že kácení stromů není jednoduchá záležitost a že nepovolené pokácení by mohlo zasáhnout také do našich peněženek. Proto jednejte vždy uvážlivě a jste-li na vážkách, raději se přijďte na obecní úřad poradit.

Korunky z krajského „prasátka“

Na konci listopadu byly KHK vyhlášeny v rámci POV (Program obnovy venkova) dotační tituly, ze kterých je možné žádat finanční prostředky do obecních rozpočtů na určené projekty. Zastupitelstvo obce se na svém zasedání 5. 12. 2011 rozhodlo podat **žádost o dotaci v rámci dotačního titulu č. 1 a požádat o finanční příspěvek na vybavení úřadovny a spisovny výpočetní technikou** - Kč 63.000,-- (jak jistě víte, obec dosud žádnou vlastní techniku nevlastní), **dovybavení sportoviště a prostranství u pivnice** – Kč 60.000,-- a **opravu střechy na hasičské zbrojnici Kč 180.000,--** (bude projednáváno na zasedání 27.12.2011). Podpora ze strany KHK by při kladném vyřízení žádosti měla činit až 50% pořizovací ceny.

Rodáci v plenkách

Ačkoli se **„Rodáci 2012“** – stěžejní kulturně společenská akce příštího roku se koná až za 6 měsíců, již nyní se zastupitelstvo obce ve spolupráci s dalšími občany věnuje přípravám. Osvědčená jména organizátorů z minulého setkání v r. 2006 – paní Libuška Rampasová a Fanda Pažout, dále Tibor Král za pivnici U Bači společně se zastupiteli vytváří tým, který se bude snažit připravit všem návštěvníkům Bačalek a Lična **9. 6. 2012** co nejpříjemnější zážitky ze setkání v rodné vísce. Přivítáme iniciativu každého občana i chalupáře, kterou bychom osvěžili atmosféru červnové soboty, přivítáme každou nabídnutou pomocnou ruku pro přípravu pódia a parketu a organizaci celé akce. Jak už jsme avízovali, chystá se při této příležitosti do tisku pamětní brožuru a DVD, kde bychom chtěli uveřejnit jak dobové fotografie, tak snímky z doby současné. Znovu **prosíme všechny vás, kdo máte doma staré fotografie (z obce, ze školy a školky, z různých slavností, z práce na poli či v lese, fotky vašich domovů), přineste je k nám do úřadovny** v úředních hodinách nebo dejte vědět a my k vám zajdeme. Ihned si je uložíme do počítače k dalšímu zpracování a vrátíme vám je. Prosíme vás také, **pokud máte kontakt na vaše příbuzné, dávné rodáky, zejména ty, kteří se po válce odstěhovali do pohraničí, dejte jim o naší akci vědět,** případně předejte jim kontakt na náš obecní úřad.

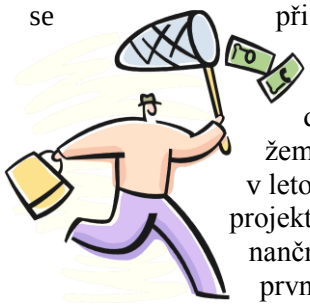

Parta HIC, nebojí se vlka nic,

natož aby se bála práce. Nový **pracovní tým** ve složení **Vláďa Šátek**, **Jirka Fidrich** a **Pavel Hošek** reagovala na naši výzvu – **zajištění údržby travnatých ploch a úklidu veřejných prostranství v obci.** Věříme, že tito tři silní a technicky zdatní a zkušení mužové dokážou s naším skromným strojovým parkem vykouzlit v příštím roce vesničku a nejbližší okolí jako ze škatulky. Snad mohu za nás za všechny slíbit, že je nenecháme při větších akcích „ve štychu“ a jak je u nás dobrým zvykem, při jarních úklidových pracích a před „Rodáky“ je aktivně svoji prací podpoříme.

Schvalujeme rozpočet na rok 2012

Ačkoli nás média a nejrůznější šarlatáni přinejmenším už dva roky „masírují“, že 21. 12. 2012 bude konec světa, nepodlehli jsme v zastupitelstvu panice a pro jistotu jsme se při přípravě rozpočtu obce na rok 2012 drželi při zemi. Ekonomická situace v republice nebude vůbec jednoduchá, a tak můžeme být rádi, že se nám podařilo v letošním roce vytvořit pro realizaci projektů příštího roku dostatečnou finanční rezervu, cca 1.400.000,-Kč. Na první pohled se může zdát její čerpání riskantní, v návrhu rozpočtu se však podle rozpočtových pravidel prozatím nesmí na straně příjmů uvažovat s poskytnutými dotacemi (budeme-li úspěšní, pak by měly dosáhnout až částky Kč 690.000,---). S návrhem rozpočtu se máte možnost seznámit na našich webových stránkách nebo na úřední desce a budete-li mít nějaké připomínky nebo dotazy, **udělejte si po vánočních svátcích čas a přijďte v úterý 27. 12. 2012 v 18.00 hodin do pivnice U Bači, kde se bude konat poslední letošní zasedání zastupitelstva.** Bližší program zasedání najdete také na webovkách nebo úřední desce.

Výběr vodného za 4. čtvrtletí 2011

Od 17. do 28. prosince bude probíhat výběr vodného. Ty z Vás, které paní Makešová nezastihne doma, prosím, abyste stavy vodoměrů nahlásili vhodným způsobem na obecní úřad (přímo nebo přes sousedy) a vodné uhradili buď v hotovosti na úřadě v úředních hodinách (tj. každé pondělí 17.00-18.00 hodin) nebo převodem na účet obce č. 1162356389/0800 pokud možno v přesné výši a včas. Jak říká staré rčení, vstupovat do nového roku s dluhy přináší smůlu.

Ing. Pavlína Kaprasová, starostka

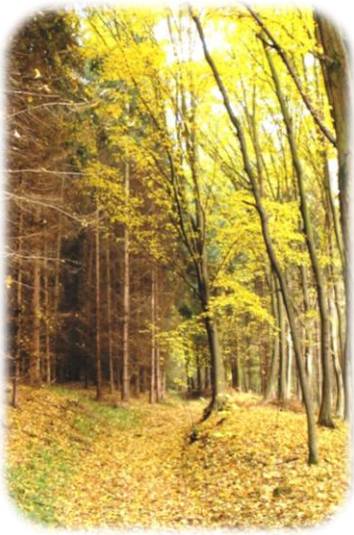
ROK 2011 VE ZKRATCE

Všechno začalo už vlastně na konci roku 2010. Začalo to auditem z KO KHK v HK, který kontroloval čerpání dotací do PS ČR, Senátu ČR (hlavně že při obstrukcích v PS žádné prachy neutíkají). Vše bylo OK, vyhodili jen hadry na podlahu. Po té, co jsme na pobočce ČS zvládli podpisové vzory a na pobočce PS, dceřinné společnosti ČSOB, vyřídili token, už nám do DS přistály instrukce k plnění povinností v oblasti SLDB 2011. No nazdar. Zkontrolovat všechna č.p. a č.e. přes webovky ČÚZK. Zvládli jsme to, stejně jako kontrolu z OAKHK v Zámrsku, pracoviště Jičín, jednání s AK Louda ohledně VTE. Touha někam patřit nás nutí stát se členy MAS OZJ a také DSO MZ. Uvažujeme o účasti ve SMOČR a účasti v soutěži VR. Vzdali jsme to, tak dobří ještě nejsme. Hned na první schůzi MAS zjišťujeme, že chceme-li čerpat alespoň jednu korunu z dt PRV, musíme mít zpracovaný POV, jinak budeme mít málo bodů. To však netušíme, že můžeme ještě čerpat z POV KHK, ale to už je pozdě. Nuž, pracujeme na POV, abychom mohli na podzim žádat dotace z POV i PRV. Je 02/11. Spěšně dodělávám podklady k žádosti o dotaci ze SZIF na VO a veřejnou zeleň. Posílám žádost na PF ČR o odkoupení cesty. To už se ozývá KHS KHK, pracoviště Jičín, jak jsme na tom s výjimkou na pitnou H2O. Blbě. Pravidelné testy prováděné na VHL ukazují, že naše H^2O má mnoho SO^4 a také zvýšenou konduktivitu. Hejtman mě zve na oslavu MDŽ. Myslí to se starostkami dobře. Listonošky šílí, formuláře SLDB 2011 se musí vyplňovat i za prázdné chalupy. Odkládáme projekt ČOV na neurčito a rozjíždíme akci JK na VPÚ odboru ŽP MěÚ Jičín. Blíží se konec školního roku a na nás se valí RÚIAN. Prověřujeme kompatibilitu adres RÚIAN s ISÚI a mezi ISEO a ASR. Jen nalogovat se je porod, heslo do ePusy nefunguje.PF ČR žádá o potvrzení

SÚ MěÚ Libáň, že cestu užíváme jako pozemní komunikaci. Žádáme MVČR o přidělení nového hesla. Zahajujeme práce na ÚPO. Na KÚ JC jsme už dobří známí, děláme pasporty na zbrojnici a kapli. Mezi tím stihneme několik školení na KÚ KHK, u HS v JC, zvládneme ZMU, Eko-kom nám udělí diplom za třídění TKO, podpoříme stávku starostů kvůli RUD a při žádosti o dotaci na dětské hřiště s hrůzou zjišťujeme, že POV je nám na dvě věci, protože chceme-li žádat do dotaci z PRV, musíme mít SDRV. A fotky ze schůze! A to nemáme. Sláva! SDRV je schválen, o dotaci z PRV SZIF požádáno, teď zvládnout nové předpisy pro ÚSC v oblasti odpisů DHIM, správně posílat FIN2-12, R, V a přílohu a je to všechno OK. Ještě rychle zažádat o dotaci z POV KHK (teď se nám POV z jara hodí), nesmíme to ale kombinovat s PRV! Z PF ČR nám oznamují, že cestu nemohou převést. U Bači se koná VH MZ. Všichni jsou nadšení! Do konce roku zbývá pár dní. Ještě musím stihnout seminář na administraci žádostí OZJ, to je brnkačka, stačí mít Portál farmáře, a členskou schůzi OZJ. Když si pomyslím, že dnes by před 23 lety končil MČSP, který jsem kdysi jako pionýrka zahajovala vázáním pentlí v Sadu družby 6. ZŠ ČSSP v MB v den VŘSR, tak mohu říci, že jsme skutečně udělali v boji s byrokracií pořádný kus práce, soudruzi. *Pavla Kaprasová*

Podzime neodcházej
SaTu

Podzime
neodcházej ještě
chyběla by mi mlhavá rána
a dny plné deště

Podzime
zářiš všemi barvami
na paletě
posečkej ještě
oslavit krásu země
hostinou z rudých bobulí,
co okusují veverky a drozdi
ohňostrojem padajících listů
z větviček dolů
a hejny ptáků na obzoru

Podzime
neodcházej ještě
rozsviť ohníčky zářivých barev
protkaných mlhami a závoji deště
neodcházej ještě
miluji dny plné mlhavého deště
prskání polen za poledne
a tiché snění
zachumlaná u krbu v křesle.

Máte pole? Zvyšte nájem!

Letošní sklizeň je pomalu za námi a nastává doba dožínek a odpočinku pro půdu. Pro mnoho majitelů půdy tím nastává také doba úvah o tom, jak naloží se svými zemědělskými pozemky v dalších letech. Připomeňme si, že majitelů půdy je u nás více než 3 miliony. To znamená, že téměř v každé české rodině někdo alespoň nějakou zemědělskou půdu vlastní. Naprostá většina z majitelů ji pronajímá a nájemní smlouvy jsou zpravidla uzavírány na několik let s tím, že doba nájmu zpravidla končí po sklizni t.j. v září nebo říjnu příslušného roku. Právě nyní si tedy mnozí vlastníci kladou otázku, jak dále? Odpověď na ni je jednoduchá. Zvyšte nájem. Zemědělství už dávno není oborem, o který nikdo nestojí a kde nejsou žádné peníze. Je tomu právě naopak. V zemědělství se po našem vstupu do Evropské unie v roce 2004 točí stále více především "dotačních" peněz. Před naším vstupem do EU "teklo" do českého zemědělství ročně cca 10 mld. Kč. Nyní je to více než 40 mld. Kč.

Vlastníci zemědělských pozemků by toho měli využít a část z těchto stále se zvyšujících dotací by měli získat v podobě nájmu pro sebe. Mají na to plné právo, ale musí využít příležitostí, které jim dávají ustanovení jejich nájemních smluv. Nikdo jiný to za ně nevyřeší. O zvýšení nájmu si musí nájemci říci.

Všechny dostupné údaje o cenách půdy a cenách nájemného z půdy ukazují, že česká půda je stále výrazně podhodnocená oproti nejen státům západní Evropy, ale dokonce i oproti Polsku. Velký článek na toto téma vyšel v listopadovém vydání týdeníku EKONOM. Nájemné ze zemědělské půdy dle tohoto článku činí v Německu 180 euro za hektar, ve Francii a v Polsku 130 euro za hektar a u nás pouhých 48 euro za hektar. Nejvyšší nájmy v EU má Dánsko s 508 eury za hektar a Nizozemsko s 482 eury za hektar. Z těchto údajů jasně vyplývá, že nájmy ze zemědělské půdy jsou u nás velmi nízké. Dotační podpora na hektar je přitom již mezi starými a novými členskými státy srovnatelná. Není tedy důvod neříci si o vyšší nájem. Naopak tato čísla ukazují, že je tady velmi dobrý důvod požadovat za svůj majetek vyšší zhodnocení.

Podobně jsou na tom také ceny samotné zemědělské půdy. Pokud se podíváme na toto srovnání, tak opět vidíme stejnou disproporci. Průměrná cena půdy při prodeji činí v Německu 10 000 euro, ve Francii 5 000 euro, v Nizozemsku dokonce 41 000 euro a v Polsku 3 100 euro. U nás ovšem pouhých 2250 euro za hektar (tj. asi 5,6o Kč za m2). I zde tedy existuje značný potenciál pro zvýšení ceny české půdy. Majitelé zemědělské půdy by si tedy měli v současných dnech a týdnech popřemýšlet o svém dalším postupu. Týká se to všech majitelů tedy i státu, který nyní potřebuje každou korunu a taky měst a obcí, které mají rovněž rozsáhlé polnosti. Především se ale jedná o 3 miliony soukromých vlastníků, kteří jsou povinni z této půdy platit na rozdíl od veřejného sektoru daň z nemovitosti a nájem mají dosud poměrně nízký. Zvýšení výnosu ze zemědělské půdy může být pro řadu rodin vítaným vylepšením jejich rozpočtu v době, kdy se omezují veřejné výdaje a zvyšují různé daně.
Z blogu eurokomisaře Hynka Fajmona vybrala A. Varhanová

MŮJ SOUSED – VESNICKÝ BALÍK

Během několika let jsem se stal balíkem vesnickým. Na vesnici kde žiji, je klid a ticho, které občas poruší projíždějící auto. A to jen v pátek a v neděli večer. To přijíždějí a odjíždějí „masňáci" z velkoměst za relaxem.

Za těch několik málo roků, jsem si zvykl na poklidný život, který občas naruší nějaká nemoc. Občas musíme na nákup do města a je to vždy boj o čas, abychom unikli civilizačnímu ruchu, který městský člověk nevnímá. Dnes jsem jednu takovou cestu podnikl. První zážitek byl již při vjezdu do města. Na první křižovatce jsem musel dát přednost mladíkovi s kšiltem dozadu. Sice jsem byl na hlavní, ale on měl čepici, já nikoliv. Zaparkovat u obchodu nešlo, a to ani po třetí okružní jízdě. Využil jsem velkého parkoviště u jednoho z obchodních řetězců, co odvádějí daně do Německa.

Po nákupu potřebného, co v Libáni nevedou, jsem si řekl, dám oběd. Všichni v té restauraci vypadají spokojeně. Zaujmul jsem konzumační místo v předzahrádce. U vedlejšího stolu seděl mladík, který měl na uších sluchátka a mluvil jako Klement Gottwald, když se vrátil z hradu. I bez mikrofonu ho bylo slyšet na nedaleké zastávce autobusů. Ještě než mi přinesli objednanou krmi, jsem nejen já věděl, kde pracuje, co dělá a jaké spodní prádlo nosí jeho milá. V tom jeho přednášku přehlušila houkačka vlaku, který projel pod naším stolem odděleným pouze betonovým stropem. Vedle našeho stolu i za mými zády projelo pět linkových autobusů a chodníky se zaplnili odpolední směnou. Švarná hostinská donesla jídlo, které barevně ladilo s ubrusem. Název i chuť byly exotické a korespondovalo s prostředím a s neskutečným randálem kolem. Nezištně míněnou radu, jez pomalu a kousej každé sousto alespoň dvacetkrát, jsem porušil. Porušil jsem bohužel i pitný režim a objednal si vodu. Při placení jsem se usmíval „ať si městský nemyslej", že na to nemám. Zpropitné jsem dal jen proto, že kasírka cinkala železňákama a dělala, že nemůže tu správnou dvacetikačku najít. Tím jsem zkrátil čas strávený uprostřed víru civilizace. Po cestě zpět, jsem ještě koupil něco na bolest hlavy. Domů do klidné vísky jsem dorazil v pořádku. Na dvoře mě přivítal věrný přítel člověka a v kuchyni švestkové knedlíky s tvarohem. A v tom jsem si uvědomil, že jsem vesnickej balík.

Slávek Zeler

VÁNOČNÍ ZDOBENÍ

V páteční podvečer 27. 11. se v sále pivnice rozvoněly větve jehličnanů. Šikovné ruce malých i velkých jimi nazdobily květináčky, svícínky z jablíček a zákoutí pivnice. Každý pak zdobil podle své fantazie, jablíčka hřebíčkem a skořicí, větve tradičně kolečky sušených jablíček, pomerančů a perníčky nebo prostě líbivě vánočně, vším co se třpytí. Děkujeme „kuchařce Jiřince" za krásný sponzorský dárek, krabici ručně vyráběných ozdob - hvězdiček a krabici voňavých zdobených perníčků. Přestože nám během tvoření paní starostka servírovala vlastnoručně vyrobenou báječnou bábovku zdobenou šlehačkou, drtivá většina krásných perníčků skončila v bříškách malých výtvarníků. Po téměř třech hodinách jsme pilné malé tvůrce museli „odlepit" od stolů, některé doslova, jiné pro jejich zápal tvořit, a přebrat souvislou vrstvu větviček, mašlí, ozdob a třpytek ze stolů i podlahy. Bylo nám příjemně, pivnice dostala vánoční šat a každý si odnesl domů výzdobu k těšení se na vánoce.

J. Rukavičková

SOUSEDSKÉ ADVENTNÍ POSEZENÍ

Již tradiční společenskou akcí na sklonku roku bývá na Bačalkách adventní posezení seniorů. Letos dostalo přívlastek „sousedské", protože možnost pobavit se se sousedy a přáteli měli všichni Bačaláci, chalupáře nevyjímaje. Na úvod připravila pro přítomné paní místostarostka Varhanová videoprojekci – fotografie z akcí, které v naší obci proběhly a které ne všichni navštívili. Znovu jsme si připomenuli červnové „klobouky", selské trhy, čarodějnice, sv. Martina, archeologickou vycházku do Křižánku. Vrátili jsme se také o 5-6 let zpátky a zavzpomínali, jak postupně vyrůstala naše pivnice a jak jsme se v r. 2006 všichni setkali na prvních „rodácích". K poslechu hrál na harmoniku a klávesy pan Petr Krejza ze Sedlišť, dlouholetý umělecký vedoucí libáňské dechovky. Povídalo se u kafíčka i pivečka a snad byli všichni senioři spokojení jak s finanční nadílkou, tak pěkným dárkem v podobě kalendáře s dobovými pohlednicemi z Jičínska, kde mají svoji fotografii i Bačalky. Určitě si do něho už zapsali, že den „D" roku 2012 bude 9. červen, kdy se na druhém setkání rodáků a přátel sejdou v ještě větším počtu než nyní.

Pavla Kaprasová

Z BABIČČINA RECEPTÁŘE

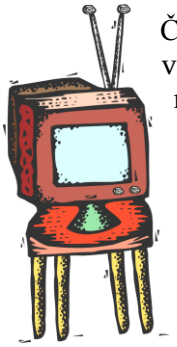
Aninky

Kromě makových peciválků či bartašek politých syrobem a sypaných strouhaným perníkem (zmiňovali jsme se o nich v předchozím čísle) jsou typicky jičínským, dnes však zapomenutým, vánočním cukrovím „aninky". Dávno pryč je doba, kdy si je naše babičky věšely na stromeček. Nejdříve je přebilo sněhové cukroví a potom kolekce. Já jsem však aninkám zůstala věrná, protože pro mě voní dětstvím. Ráda se o recepis podělím s vámi. Jen neváhejte je udělat hned, ať vám ještě stihnou do Štědrého dne zkřehnout.

Z droždí, trošky mouky, cukru a teplého mléka zadělejte do hrnku kvásek a nechte vzejít. Smíchejte 56 dkg hladké mouky, 10 dkg mletých ořechů, citr kůru i šťávu, roztlučený anýz, přidejte vzešlý kvásek a 28 dkg pravého másla. Vypracujte pěkné těsto a bez kynutí hned vyválejte válečky, které spojíte v kolečka. Hned s tím na pečící papír a pečeme dorůžova. Obalujeme v cukr pudru (tj. moučkovém cukru) a srovnané do krabičky necháme ve špajzce uležet. S aninkami si můžeme ozdobit stromeček, krásně vám provoní pokoj, nebo s nimi rovnou do pusy.

Z kuchařského sešitu Pavly Holé čerpala vnučka Pavla Kaprasová.

MOJE PRVNÍ POPELKA

Čas vánoční je pro mnohé z nás spojen se vzpomínkami na dětství. Ti starší vzpomínají na oříšky a jablíčka zabalená do staniolu, my mladší je máme už hodně spojené se sledováním televizních pohádek. Nebylo jich tenkrát na obrazovce tolik jako dnes a hlavně v dobách mého raného dětství bylo sledování televize přeci jen ještě vzácností. Tyhle vánoce byly však v naší rodině, co se televize týče, zlomové. Po dlouhém šetření se mým rodičům podařilo uškudlit pár stovek korun a trochu si půjčit ve spořitelně. Celkem neuvěřitelných 4.000,- korun. Nevím, které prodavačce a čím se můj otec vemluvil do přízně, či jaký protekční tah se musel provést, ale měli jsme v té době v největší elektře na Slovance v Mladé Boleslavi, kde jsme bydleli, zamluvenou italskou (!) televizi značky Cavallo, která měla 6 (!) kanálových voličů. Což nám bylo celkem houby platné, protože Československá televize vysílala jen na dvou programech, ale už jsme si mohli dovolit přepínat a mít jedničku i dvojku navolenou na třech čudlících. Nastal den „D“, kdy jsme s pomocí strejdova auta dopravili tu nádheru do našeho bytu první kategorie o rozloze 36 m2 a ve kterém jsme žili celkem v pěti osobách – mí rodiče, já, babička a bratranec. Stará Carmenka se snad někomu prodala, elektronky byly ještě dobré, a na dřevěný stoleček se posadila nová televize.

Rodiče si takový zázrak nechtěli nechat pro sebe, a tak rozhodli, že se rodinné vánoce uspořádají právě u nás. To znamenalo, že k nám z Bačálek přijede i děda holič Holý. Na to jsem se moc těšila a přípravy byly náležité. Šupináč surfoval nejdříve ve vaně, po té omráčen paličkou i pod kuchyňskou linkou, šedesát obložených chlebíčků na balkoně, součástí vánočních příprav bylo i několik podaných žádostí o rozvod, smích se střídal s hádkou, pivo s grogem. Dětská nedočkavost vrcholila na Štědrý den. Ráno mi babička poprvé v mém životě natočila vlasy – na papírky – tak, jak to můžete vidět v některých starých filmech. Chodila jsem pyšně po bytě ve vytahaných punčocháčích, aby mi vlasy rychleji uschly. Když se papírky rozmotaly, měla jsem na hlavě krucánky zrovna takové, jaké byly na čepici připomínající bílou paruku, ze které visely šňůry na koncích s ohromnými bílými bambulemi. Určitě si na ty čepice vzpomínáte – tenkrát jsme chodili všichni jako malí rusáčkové. V tom čase se už náš děda, svátečně oblečen i naladěn, brodil sněhem po škvárovce do Dětenic na vlak. Bylo to snad poprvé, co o vánocích opustil svoji hygienickou holírnu a psa Míšu. Po poledni pak já s čepicí na právě natočených vlasech, ve starém huberťáčku po bratránkovi a bílých kozačkách z partiovky vyšla jsem s tátou směrem k vlakovému nádraží naproti dědovi.

Škodovácký komín chrlil černý hustý kouř, aby nám bylo na vánoce doma teplíčko (co na tom, že na parapetech místo sněhu ležela vrstva popílku) a já se poprvé v životě ocitla v Dukelské ulici. Ani dnes ani tenkrát to nebyla ulice moc hezká. Na rozích byly staré krámy se staženými kovovými a notně zrezivělými roletami, domy špinavé a otlučené. Dnes bychom řekli vhodná kulisa pro nějaký poválečný film. Tenkrát však normální bydlení. Chodníky z čedičových kočičích hlav a kdo si neurazil podpatek nebo neupadl, byl král. A to už se pomalým krokem blíží od 3. brány děda s aktovkou. Asi v ní má dárky. Přivítání. Doma čeká už ustrojený stromeček, chystá se večeře. Naše garsonka se stává nafukovací halou, protože na kapra se salátem (hojně prolitým olejem - majolka byla asi drahá) dorazí ještě teta s rodinou. Po večeři jdeme vyhlížet z chodby paneláku Ježíška, zda už náhodou nelétá nad Škodovkou. Spadlá prskavka lehce seškvaří zánovní koberec, radost z dárků veliká, babičku chytá žlučník (asi ten olej v salátu).

Pak nastává ten dlouho očekávaný okamžik. Každý zaujme vhodnou pozici (většina z nás sedí na zemi) a děda má čestné místo na samém rohu gauče půl metru od obrazovky, aby dobře viděl. Všechna světla se zhasnou, táta smáčkne knoflík a na černobílé obrazovce obřích rozměrů se na nás poprvé usměje Libuška Šafránková, nejdřív jako uličnice, potom jako lučištník, aby nakonec na Juráškovi odjela s princem hledat, kde má ptáček hnízdo.

S napětím sleduji rok co rok, zda Popelka hnízdečko najde (že lapila ptáčka hned při premiéře, už dnes vůbec nepochybuji), ale ta atmosféra krásně bláznivých vánoc 1974 se už nikdy neopakovala. Proč? To ví jen moudrá sova Rozárka. *Pavla Kaprasová*

VZPOMÍNKA NA VÁNOCE ROKU 1942

Byl to tenkrát tísnivý čas strachu a obav o budoucnost každého z nás. Narodila jsem se v Ústí nad Labem, odkud jsme museli utéci při zabrání pohraničí Němci. Asyl jsme nalezli v Roudnici nad Labem, kde se neblahý osud naplnil i v naší rodině. V souvislosti s tzv. richiádou, kdy byl spáchán atentát na Reinharda Heydricha, byl zavřen, a posléze popraven, i náš tatínek. Zůstali jsme sami, tříletý bratr, pětiletá sestra, já a maminka. Byli jsme bez prostředků, protože nevelké úspory spotřebovalo stěhování a úpravy nového bytu. Pro maminku nebyla práce. Museli jsme obracet každý halíř a zvažovat, kam s ním nejdříve.

Blížily se Vánoce a já jsem neměla na dárek pro maminku. Posléze mě napadlo spásné řešení. Maminka mi každý den dala ústřižek potravinových lístků na jednu housku, kterou jsem si kupovala cestou do školy. Dohodla jsem se s pekařem, že mu budu lístky s penězi dávat a on mi za ně před vánoci dá mouku. Stalo se. Udělala jsem hezký balíček, dala ho pod stromeček a těšila jsem se očekáváním. Když maminka balíček rozbalila, dala se do pláče.

Neřekla ani slovo, objala mě a dlouho mě k sobě v pláči tiskla. To bylo její poděkování, ke kterému nebylo třeba žádných slov. Přes všechna strádání nám bylo v té chvíli hřejivě u srdce. Všem dětem na světě přeji, aby se nikdy nedostaly do situace, že by neměly mamince co darovat s láskou.

Krásné prožití vánoc všem přeje *Oldřiška Hrabáková - Varhanová.*

NAPSALI JSTE NÁM

Byl listopad svátek sv. Kateřiny.

Jelikož tatínek byl dlouhou dobu řídícím učitelem na zdejší Bačalské škole, tak jsme tam i dole v bytě bydleli. Byly tam veliké, vysoké a chladné místnosti. A tak večer i my s chutí jsme dodrželi přísloví, že na svatou Kateřinu schováme se pod peřinu. Ale nebylo to na dlouho. Ještě jsme nespali, když náhle jsme slyšeli škrabání, praskání a různé zvuky. Co to? Usuzovali jsme, že to asi ňáké myši se dostaly do koše na odpadky, kam děti odkládaly nedojedené svačiny nebo papír. Ale škrabání neustávalo. S tatínkem jsme oba vstali a šli se podívat, co se nahoře ve třídě děje. Jakmile jsme otevřeli dveře, a vzduch se dostal do třídy, vyšlehly plameny. Hořela již část prkenné podlahy kolem kamen. Byl to úlek. Co teď? Rychle vstala celá rodina a začali jsme nosit v kbelíkách a konvích ze studně vodu, která byla ještě od školy dosti vzdálená. Voda se ze třinácti metrů hloubky i těžko ručně pumpovala a vynášela do prvního poschodí. Pumpa měla značku dle mé paměti „Sikmund“ a reklamou se nabízela „na pupmy jsou Sikmundi“. Tatínek běžel ven vzbudit nejbližšího hasiče pana Šolce, našeho souseda u školy, který přivolal ještě dva pomocníky. Plameny se pomalu likvidovaly, ale škvára pod podlahou stále doutnala. Utvořili mezi sebou střídavou hlídku, která byla do rána v pohotovosti a požár zdolán. Potom byl pozván kontrolor, aby usoudil, od čeho požár vznikl. Zjistil, že vinou byla velká stáložárná kamna v boční části prasklá. Vylétla tak asi jiskra a tím, že podlaha, která byla ve třídě napuštěna olejem, začala hořet. Podložka pod takovými kamny byla od výrobce jen plechová deska. Což bylo nedostačující, vzhledem k jejich výkonu. Tato kamna vyráběla dřívější firma z Rožďalovic značky „Erben“. Pro vyhřívání celé třídy byla dobrá. Ohořelá podlaha se musela vytrhat a pod kamny dle předpisu nahradit betonovou plochou. Vyučování pak probíhalo jen dočasně v menší místnosti u půdy. My měli dole v bytě promáčené stropy a voda stékala i po zdech. Že se to událo v zimní době tak dlouho nevysychala. Tak o tomto Kateřinském svátku na tuto událost vždy vzpomínám, že jsme pod peřinou ani nepobyli, ale i tak jsme se pořádně zahřáli.

J. Hazdrová

Okénko Milana Vojtíška /Vojty/

Milí čtenáři, když jsem před časem u sousedů odložil své první přečtené číslo bačalského Pramínku, byl jsem upřímně překvapen i potěšen. Tak už i naše vesničky mají svůj plátek a ten epésní název. Vždycky jsem oceňoval u našich sousedů z Veselice jejich Zpravodaj, a když dorazil k nám do Liberce /hlavně v zimě/, tak to byl pozdrav z milovaného kraje! Nu a teď tu máme i náš Pramínek informací, který je mi pochopitelně bližší. A tak jsem se rozhodl do tohoto čísla také trochu přispět.

Zavzpomínám na bezstarostný čas mého dětství. Poprvé mě na Bačalky přivezla maminka, vlakem, někdy o žních v sedmapadesátém. Přivezla mě ukázat tetě Růžence a strýčkovi Františkovi. Z této návštěvy si pochopitelně nic nepamatuji, znám to z maminčina vyprávění, byly mi asi čtyři měsíce. Později mě vozili na Bačalky častěji a častěji, a já zde začal prožívat svá klukovská dobrodružství. Už cesta sem byla jedno velké dobrodružství. Parní lokomotiva, asi čtyři přestupy, a nakonec v Domousnicích přestup na autobus pana Poláčka nebo pana Kropáčka. Vzpomínám, jak otáčeli obrovským volantem a vybírali veselické zatáčky. Cesta z Liberce trvala pět až šest hodin. Před pár lety jsme to zopakovali s Leou. Naše sousedka Mirka nás hodila k vlaku do Domousnic a po pěti hodinách jsme vystupovali v Liberci. Během padesáti let to fakt moc nezrychlili. A teď už tu ten vláček ani nezahouká. Jedním z mých prvních velkých dobrodružství u nás na dvorku bylo setkání s naším husákem. Byl starej a zlej, a když začal všelijak křičet, syčet a roztáhl křídla, tak dokonce jednou zahnal vyděšenou městskou tetu Janu do světnice. Strýček měl u těchto scének vždy šibalský úsměv. V očích šestiletého hocha to byl hotový drak. Druhý den jsem si upižlal jasanový proutek, to byla moje šavlička na netvora. Se strachem jsem se rozhlížel po dvorku, vyhýbal se nekonečnému množství husinců a slepičinců, ale husy byly někde zavřené. Avšak k večeru se to stalo. Stáli jsme proti sobě skoro stejně velcí. Začal hrozivě syčet a krkem jezdil ze strany na stranu jako nějaký had. Byla ve mně malinká dušička, krve by se nedořezal. Svíral jsem proutek a poprvé neutekl. Pak jsem se rozmáchl a přetáhl ho párkrát po hřbetě. Nepřestal syčet, ale ustoupil. Bylo to mé první vítězství. Po čase jsem chodil husy pást, naučil se dojit kozu a pomáhal s drobnými pracemi. V době slavných filmů o náčelníkovi Apačů jsem jezdíval s panem Cidlinou, ve starém klobouku po vsi na koňském povozu a znal všechna jména sousedů od ličenské hospůdky až po bačalský hřbitov. V této době jsem si Bačalky zamiloval. Kam se poděl klapot koňských podkov Jiskry, Magdy, Geni a práskání bičů panů Cidliny, Adamce, Blechy?

Víte milí čtenáři, co se tady během padesáti let vůbec nezměnilo? Přišel jsem na to v létě náhodou. Stál jsem zamyšlen na hřbitově u rodinného hrobu. Najednou mě upoutal zvuk, zvuk, který přeci znám. Ano, zpěv skřivánků se pranic nezměnil! Tohle tady máme skvěle zařízeno. Zpívají všem, co zde odpočívají a všem, co chodíme vzpomínat na své blízké, aby nám bylo o trochu veseleji.

Užijte si milí čtenáři krásný tajuplný čas předvánoční.

Z jednadvacítky Vám to přeje Vojta - chalupář.

POSELSTVÍ SKRYTÁ V PŮDĚ NAŠEHO OKOLÍ – 5. ČÁST

Půda, po níž chodíme, vypráví, paní archeoložka PhDr. Eva Ulrychová jí naslouchá a píše…

5. procházkou naší dávnou historií bude obdobím staroslovanském, tedy dobou hradištní (2. polovina 6. - 12. století včetně), kdy k nám přišli Slované.

Naši bezprostřední předkové přišli do České kotliny ve dvou hlavních časových horizontech. Starší skupiny slovanského obyvatelstva postupovaly z východu severně podél Karpatského oblouku do Moravské brány a tudy do východních a středních Čech.
Druhá vlna Slovanů postupovala během 7. století proti proudu Dunaje dnešním Maďarskem a Rakouskem též na Slovensko, Moravu a do Čech.
O Slovanech byla bez archeologických a topografických důkazů tradována dvě tvrzení. První bylo, že Slované osídlovali pouze úrodnou půdu v nížinách. Na Jičínsku byla v druhé půli 6. století a v následujícím století osídlena výrazně ale místa výšinná. Druhým tvrzením byla primitivní kultura až chudoba těchto lidí. Materiální kultura Slovanů 6. - 8. století byla sice chudá, ale příčinou byla skutečnost, že lidé na dlouhodobém pochodu nesli a vezli s sebou pouze zcela nezbytné věci.
Druhá polovina 6. století byla závěrečným obdobím pohybu mnoha komunit a národů, které začalo již v závěru 4. století n.l. Příčinou období *zvané jako stěhování národů* byla výrazná změna klimatu - totiž vysychání jihočínských nížin několik staletí před naším letopočtem. Lidé se tehdy přirozeně vydali na sever do zelené krajiny s vodou. Ale tím uvedli do pohybu početné kmeny Germánů a ti opět postupovali na západ. S nimi se od závěru 4. století dali do pohybu i Slované.
Slovanské období v Čechách je podle dosavadních archeologických nálezů a později i písemných údajů členěno na několik období: období příchodu Slovanů *s keramikou tzv. pražského typu* se nazývá časně slovanským a je vymezeno druhou polovinou 6. a celým 7. století. Následující století je podle nejvýraznějších objektů - totiž hradišť - nazváno dobou hradištní. Ve střední době hradištní zachytáváme *první stopy vedoucí ke vzniku českého státu*. Toto poznání ulehčují i komplikují první písemné prameny - zahraniční kroniky a nově *legendy o prvních českých světcích z rodu Přemyslovců*. Mladší doba hradištní začíná po sjednocení českého státu v polovině 10. století a končí závěrem 12. století.
K osídlení české kotliny je nutné uvést čtenáře do politických dějin tohoto období:
Kníže Boleslav I. (935 - 972) se totiž ihned po nástupu na knížecí trůn rozhodl k rázné akci. Tlak ze západu narůstal a jemu bylo jasné, že pokud nebude tomuto tlaku vojensky čelit, tak bude po Slovanech v české kotlině a jeho vládě nad nimi veta, podobně jako po Slovanech polabských. V roce 936 zemřel císař Jindřich I., a tak do nastolení jeho nástupce bylo možné ledacos podniknout. Během 14 let sjednotil převážně vojensky Boleslav I. celou českou kotlinu, protože v roce 950 již při dalším vojenském střetu v Čechách jednal s německým císařem jako sobě rovným. O několik let později byl schopen poskytnout císaři tisíc vojáků k tažení proti Polabským Slovanům, další tisíc proti Maďarům (bitva u Lechu v roce 955) a jistě nezůstal doma bez dalších vojáků.
Na Jičínsku by o vojenské akci svědčily dvě fáze výstavby valu hradiště **Valy** nad vsí **Prachov**. Při stavbě vodovodu bylo v místě zaniklého valu zjištěno, že dřevěná konstrukce uvnitř hliněného náspu a pod kamennou zdí shořela. Pískovcové kameny byly přepáleny do červených, fialových a zelených odstínů. Hradba byla zcela jistě obnovena, ale hradiště fungovalo dál jen krátce.
Zatím **nejstarší slovanské osídlení** bylo nálezem zdobených střepů několika nádob zjištěno v zahradě domu **čp. 52 v Dětenicích**. Lze je datovat do druhé poloviny až závěru 10. století. Je to období, kdy i český severovýchod byl nejdéle v půli 10. století začleněn do českého státu knížete Boleslava I. *(viz poznámka 1)*
V Dětenicích byla slovanská keramika 11. - 12. století sbírána na několika místech, především v areálu firmy Oseva, dále v rýze pro vodovod v roce 2005 v cestě od východního okraje vsi a v rýze pro plynovod před domem čp. 21 v severozápadním rohu návsi. V **Dětenicích** byl rovněž objeven největší **mincovní nález** českých denárů na Jičínsku. V roce 1769 byly na pastvině poblíž vesnice objeveny údajně stovky stříbrných denárů knížete Oldřicha (1012 - 1034) a Břetislava I. (1035 - 1055). (viz *poznámka 2)*
Dětenice lze považovat za dlouhodobě trvající vesnici. Velmi pravděpodobně existuje bez přerušení od závěru 10. století do současnosti. Dalšími vesnicemi dlouhodobé existence, nejdéle od začátku 11. století, jsou Křešice, Psinice, Libáň - poloha Plastimat - nový závod, Libáň - Pecna či Jandovo pole, Osenice - cihelna a Hřmenín. Rovněž ve středověku zaniklá vesnice zvaná Lopuč, která byla při letecké prospekci objevena východně od Kozodírek, existovala již ve 12. století. Celé Libáňsko bylo plošně kolonizováno, vzdálenost mezi jednotlivými vesnicemi nepřesahuje ani 3 km.
Vzácný nález pochází z **Horních Rokytňan**. V roce 1769 podle zachované archivní zprávy byl v poloze Matlasovsko v úvozové cestě nalezen **stříbrný denár** ražený v první polovině 11. století uložený v bezuché nádobě a *čtyři pásy stříbrných přezek*. Ani denár, přezky ani nádoba nejsou zachovány a ve zprávě nejsou podrobněji popsány.

Poznámka 1
Český kníže Boleslav I. je stále presentován jako bratrovrah. To si zaslouží vysvětlení. Zcela jistě měl se svým bratrem Václavem spor v názorech na vztah k německé říši prvních císařů z rodu saských knížat (Jindřich I., Ota I.). Zatímco Václav byl panovníkem na tu dobu vzdělaným, který ctil hodnotu lidského života i z důvodu svého vychování svou křesťanskou babičkou Ludmilou, byl Boleslav už svým osobnostním založením jiný.
Česká kotlina byla v této době rozdělena mezi knížecí rody, které Václava respektovaly, ale byly do značné míry suverénními vládci na svém území. Útoky německých císařů do Čech byly velmi často ničivé a Václav jim nebyl sto vojensky čelit. Ne že by Čechové německá vojska

občas drtivě neporazili, ale řádově se vždy jednalo o sta vojáků. Za vojsko panovníka v této době lze považovat dva - tři tisíce vojáků, převážně pěších. A ty Václav nikdy neměl.
Boleslav, jako mladší králův bratr, měl pouze svůj úděl ve Staré Boleslavi a jeho okolí. Zde po jedné z hostin se zřejmě ještě v opilosti zpočátku slovně obořil na Václava jdoucího na ranní mši. Václav jej odstrčil a vzal mu jeho zbraň. To ovšem viděli Boleslavovi vojáci - členové jeho družiny. Jejich chlebodárce byl v ohrožení, a tak neváhali a Václava, který se snažil ukrýt v kostele, zabili. Místní kněz, údajně po předchozí domluvě, kostelní dveře zamknul.

Poznámka 2
Velké množství mincí - českých stříbrných denárů - nacházených v celých Čechách je zčásti zkresleno dvěma skutečnostmi: Původně 22 mm velké denáry ražené od poloviny 50. let 10. století podle anglosaských vzorů knížetem Boleslavem I. byly reformou knížete Břetislava v roce 1050 zmenšeny ve velikosti a v ryzosti. Stále větší podíl v mincovním kovu měla měď. Přebytek zůstával knížeti. A protože pět Břetislavových synů a jejich potomci v několika generacích válčili mezi sebou o pražský trůn po celé zbylé 11. století a celé 12. století, bylo stříbro v denárech zdrojem nákladů na vojsko. A tak stále častěji stahovala knížata obíhající mince, nechávala je přetavit a část kovu nahrazovala mědí. Toto tzv. renovatiō monetae - obnova mince - vedlo k znehodnocování měny až do začátku 13. století. Paradoxem je, že mincovní obrazy na denárech té doby jsou vrcholnými uměleckými díly románského umění v Čechách.

ZAHRADA V ZIMĚ

Pokud sníh pokryje naší zahrádku, je vhodné kontrolovat jeho množství na větvích stromů a keřů. Jakmile se začnou ohýbat větve, raději sníh oklepeme. Mohlo by se stát, že větve začnou praskat a keře přijdou o svoji „fasonku“, kterou jsme jim na podzim vytvořili. Čistíme také chodníčky a sníh přihrneme třeba ke kmeni stromu, nebo nahrneme na rostliny choulostivé na mráz. Sníh je výborný tepelný izolant. Pokud je tepleji, sníh roztaje a zavlaží rostlinu.

Ze zahrady sice v zimě zmizí zeleň a pestré barvy rostlin, o to více nás však budou těšit ptáčkové poletující a shánící potravu. Proto nezapomínejme a vybavme zahradu krmítky, nebo alespoň zavěsme lůj na větev stromu. Tento drobný počin se nám odmění zimním životem na naší zahrádce. Nezapomínejme pak pravidelně kontrolovat zazimované rostliny.

J.Kabrnová

POZVÁNKY

Nebývá zvykem na tak malých městech jako je Libáň mít možnost setkávat se pravidelně se vzácnými osobnostmi z oblasti kultury, vědy a společenského života vůbec. Libáňská cukrárna Karolínka je už půldruhého roku hostitelem pořadů z cyklu Poetické podvečery s křeslem pro hosta. Usedlo do něho už mnoho známých tváří, naposledy moderátorka a žurnalistka paní Magdalena Dietlová. První poetický podvečer roku 2012 bude po dlouhé době patřit muži. Umělci, muzikantovi, skladateli a také hudebnímu badateli panu Jaroslavu Krčkovi. **Jaroslav Krček, umělecký vedoucí hudebního seskupení Musica Bohemica,** organizátor festivalu Lomnické hudební léto a také pravidelný průvodce nedělního dopoledního rozhlasového pořadu na stanici ČRo2 Praha věnovaného lidové písni. Určitě zaujme vyprávěním o hledání a zhudebňování starých posbíraných textů Sušilových a Erbenových, určitě s sebou přinese na ukázku unikátní lidové hudební nástroje a určitě si s ním i zazpíváme. Přijďte **ve čtvrtek 19. ledna 2012 od 17.00 hodin** do Karolínky nasát atmosféru doby, kdy naším venkovem jezdili kočovní kumštýři. Vstupenky (Kč 50,--) lze zakoupit v cukrárně Karolínka již nyní. Bližší info na www.foerstrovydny.cz.

Za o.p.s. Foerstrovy dny, hudební festival Pavla Kaprasová

Bačalky

U vánočního stromu před pivnicí si **24.12. od 14:30hod** zazpíváme koledy. **Zvonečky sebou!** K vánocům patří zvonění a třeba i najdeme dárečky.

Libáň

V neděli 25.12.2011 od 20hod v Domě Kultury Libáň se koná Štěpánská taneční zábava.

Dětenice

Vánoční prohlídky zámku a pivovaru 25. - 26. 12. 2011 od 10:00 do 16:00 hod. O vánočních svátcích vystřídá Šípkovou Růženku příběh o narození Ježíška. Projděte se s námi po zámeckých komnatách v doprovodu vánočních koled, s vůní vanilky a prohlídkou betlému.

Loučeň

Zámek Loučeň zůstává otevřený i během vánočních svátků, a to od neděle 25. prosince do neděle 1. ledna denně od 10 do 17 hodin. Hned v neděli 25. prosince jsou od 15.30 a od 16.30 hodin na programu populární Prohlídky při svíčkách. Rezervovat si je můžete na tel. 325 585 228, nebo na mailu infocentrum@zamekloucen.cz.

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V měsíci prosinci slaví svá životní jubilea tito naši spoluobčané:

Plíšková Růžena	90 let
Škodová Jitka	70 let
Šátek Vladimír	65 let
Šoltys Jiří	65 let
Kořínková Tereza	15 let
Kořínek Tomáš	15 let

Všem oslavencům redakce Pramínku upřímně blahopřeje.

BYL TU MIKULÁŠ I S ČERTEM

Jak mile vypadal čertík na plakátku! Poslali nám pěkného pekelníka, z rámusu co nadělal, zaléhaly uši, oči mu lezly z důlků a uši měl jak „troubu“ od gramofónu. Zřejmě máme ještě nějaké čmouhy na duši a zlobíme. Ale přidělili nám i dva anděly. Samozřejmě i Mikuláše.

Nejmladší půlroční Viktorka si dlouho spokojeně broukala u tatíka, v náručí čerta pak stačilo pár vteřin, aby ukázala, jak umí brečet. Dvouletá Amálka už hned od začátku neustále opakovala „čerte běž pryč, pá, pá“ a slzy ji tekly dlouho proudem. Bude třeba objednat čerta k panu Špačkovi, aby ho naučil etiketě a jemným mravům. Hrstka statečných starších dětí se nechala i s mikulášskou návštěvou vyfotit, přesto však nedůvěřivě některé nespustily čerta z očí.

J. Rukavičková

K VÁNOČNÍMU STROMU PATŘÍ KOLEDY, ZVONĚNÍ A DÁRKY

Svítí si a vítá návštěvníky obecního úřadu a pivnice. Ač má kolem společenský ruch, přesto by ho potěšilo, kdybychom mu věnovali trochu více pozornosti. Schovejte si do kapsy zvoneček, kterým zvete Ježíška, a při štědroodpolední procházce se můžete zastavit u bačalského vánočního stromu a nadělit jemu i sobě malý dárek, koledy. Jsou tu přeci proto, aby zněly.

24.12. od 14:30hod si je zazpíváme společně a zvonečkem prozvoníme. A co by to bylo za vánoční stromek bez dárků! Paní starostka napsala Ježíškovi, pro dospěláky o voňavý horký punč. A pro děti? To se dozví jen ty, co přijdou.

J. Rukavičková

Sváteční

Z nebe se snáší malinká vločka,
rozzářená dětská očka,
v kuchyni vanilka zavoní,
brzy už rolničky zazvoní.

Pod stromečkem překvapení
od Ježíška nadělení.
Vždyť jsme všichni hodní byli,
snad jsme si to zasloužili.

A když přejdou vánoce,
spolu, a v novém roce,
budem si přát všeho nej,
aby nám tu bylo hej.

J. Kabrnová

Toto číslo vychází 16. 12. 2011. Příští vydání Pramínku plánujeme na 13. 1. 2012.
Výtisk je zveřejněn na internetových stránkách obce www.bacalky.cz.
Měsíčník/dvouměsíčník. Vydáván na Bačalkách. Vydavatel: Občanské sdružení Občané Bačalek a Lična, Bačalky 97, 507 23 Libáň, IČ: 22890874. Evidenční číslo registrace periodika: MK ČR E 20239.
Tento výtisk připravili: Kaprasová Pavlína, Rukavičková Jitka, Zeler Slavomír, Alena Varhanová. Dopisovatelé jsou uvedeni pod příspěvky. Za obsahovou stránku příspěvků ručí autor. Korektury: redakce Pramínku. Grafická úprava: J. Rukavičková. Tisk: p. Čermák. Výtisk je zdarma. **Roznášku zajišťují:** J. Rukavičková. **S náměty a připomínkami** se obracejte na kohokoliv z naší redakční skupiny nebo posílejte na email praminek.bacalky@seznam.cz, či vhoďte do schránky Pramínku u pivnice na Bačalkách nebo na plotě bývalého obecního úřadu u stanoviště kontejnerů na rozhraní obcí Bačalky-Lično.
Na tisk Pramínku přispěli: Kučerovi Lično 200Kč, Přívozníkovi 400Kč, p.Hodboď 200Kč, p.Zmátlík 400Kč, p.Šátek 400Kč, p.Hodboď 400Kč, p.Pažout Lično 200Kč, p.Ch.Blechová 200Kč, Hurcíkovi 200Kč, p.Větrovský Jaromír 200Kč, p.Vybíral 1.000Kč, Šátkovi 200Kč, K.K. 100Kč**. Děkujeme za spolupráci a podporu.**
Vítáme vaše příspěvky, náměty a připomínky, aby Pramínek byl přínosem pro nás pro všechny.